

Pohjola numeroina 2008

Pohjola numeroina 2008

ANP 2008:744

ISBN 978-92-893-1759-7

ISSN 1601-622X

© Pohjoismaiden ministerineuvosto

Kansi: Jette Koefoed, Pohjoismaiden ministerineuvosto

Paino: Arco Grafisk A/S, Skive, Denmark

Painos: 2 000

Printed in Denmark

Pääasialliset tietolähteet: Pohjoismaiden kansalliset tilastokeskukset.
Toimittajat: Ulla Agerskov ja Leila L. Hjulgaard, Danmarks Statistik (Tanskan tilastokeskus).

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18

DK-1255 København K

Puh: +45 33 96 02 00

Faksi: +45 33 96 02 02

Pohjoismaiden neuvosto

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18

DK-1255 København K

Puh: +45 33 96 04 00

Faksi: +45 33 11 18 70

www.norden.org

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Sen piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä itsehallintoalueet Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti. *Pohjoismaista yhteistyötä* tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteistyön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa. *Pohjoismainen yhteistyö* pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Sisällys

Pohjoismaat	4
Avainluvut	6
Ympäristö ja energia	8
Väestö	9
Tiede ja tekniikka	12
Elämänlaatu	13
Koulutus	17
Talouden suuntaukset	18
Globalisaatio	21
Julkinen talous ja hinnat	24
Työmarkkinat	27

Kirjassa käytetään seuraavia symboleja ja maakoodeja:

Symbolit		Maakoodit	
Ei yhtään	-	DK: Tanska	AX: Ahvenanmaa
Vähemmän kuin puolet	0	FO: Färsaaret	IS: Islanti
Tieto ei ole sovellettavissa	.	GL: Grönlanti	NO: Norja
Tieto puuttuu	..	FI: Suomi	SE: Ruotsi

Kuvissa maita kuvaavat seuraavat värit:

Tanska:		Grönlanti:		Ahvenanmaa:		Norja:	
Färsaaret:		Suomi:		Islanti:		Ruotsi:	

Pohjoismaat

Tanska	
Pinta-ala km²	43 561
Asukasluku	5 475 791
Valtiomuoto	Perustuslaillinen kuningaskunta
Valtionpäämies	Kuningatar Margareeta II
Pääkaupunki	1 645 825

Färösaaret	
Pinta-ala km²	1 396
Asukasluku	48 433
Valtiomuoto	Itsehallinto, osa Tanskan kuningaskuntaa
Valtionpäämies	Kuningatar Margareeta II
Pääkaupunki	19 429

Grönlanti	
Pinta-ala km²	2 166 086
Asukasluku	56 462
Valtiomuoto	Itsehallinto, osa Tanskan kuningaskuntaa
Valtionpäämies	Kuningatar Margareeta II
Pääkaupunki	15 047

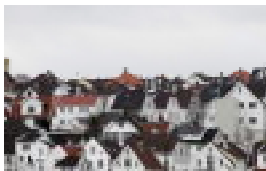
Suomi	
Pinta-ala km²	338 419
Asukasluku	5 300 484
Valtiomuoto	Tasavalta
Valtionpäämies	Presidentti Tarja Halonen
Pääkaupunki	1 007 611

Ahvenanmaa	
Pinta-ala km²	1 552
Asukasluku	27 153
Valtiomuoto	Itsehallinto, osa Suomen tasavaltaa
Valtionpäämies	Presidentti Tarja Halonen
Pääkaupunki	10 902

Islanti	
Pinta-ala km²	103 300
Asukasluku	313 376
Valtiomuoto	Tasavalta
Valtionpäämies	Presidentti Ólafur Ragnar Grímsson
Pääkaupunki	196 564

Norja	
Pinta-ala km²	323 782
Asukasluku	4 737 171
Valtiomuoto	Perustuslaillinen kuningaskunta
Valtionpäämies	Kuningas Harald V
Pääkaupunki	1 079 051

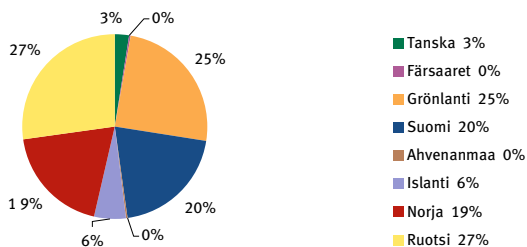
Ruotsi	
Pinta-ala km²	450 295
Asukasluku	9 182 927
Valtiomuoto	Perustuslaillinen kuningaskunta
Valtionpäämies	Kuningas Kaarle XVI Kustaa
Pääkaupunki	1 949 516

Pohjoismaat kansainvälisissä yhteyksissä

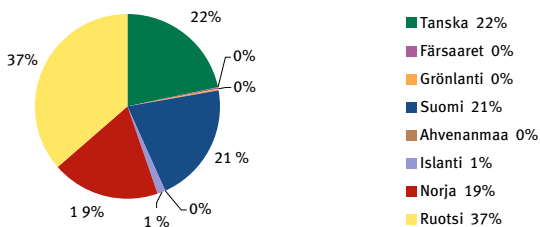
	Pohjois- maat	Euro-15	USA	Japani
<i>Pinta-ala, 1000 m²</i>				
Kokonaispinta-ala	3 428	2 600	9 631	378
Jäätön pinta-ala	1 561	2 568	9 162	375
<i>Väkiluku</i>				
Yhteensä, miljoonaa	25	320	302	128
Asukkaita/ km ²	16	125	33	341
<i>Hedelmällisyys</i>				
Lasten määrä naista kohti	1,9	1,6	2,1	1,3
<i>Väestöstä</i>				
0–14-vuotiaita	17,7	15,6	20,3	13,6
+65-vuotiaita	16,2	17,9	12,5	21,3
<i>Keskimääräinen elinikä</i>				
Miehet (2006)	77	77	75	79
Naiset (2006)	82	83	80	86
<i>BKT</i>				
2007, miljardia euroa	1 040	8 921	10 075	3 197
Henkeä kohti euroissa 2007, (PPP)	33 396	27 300	38 500	28 200
<i>Julkisen sektorin velat, % BKT</i>				
Velat v. 2007 lopussa	37,7	66,4	60,8	195,5
Ylijäämä 2007	7,1	-0,6	-2,5	-3,4
Kokonaisvero	47,8	39,7	27,3	27,4
<i>Työvoima</i>				
<i>Työvoiman suhteellinen osuus, %</i>				
Miehet	81,1	78,7	81,7	85,2
Naiset	75,7	63,4	69,1	61,9
Työttömyysprosentti (2007)	6,6	7,9	4,6	4,1

Pohjoismaat käsittävät Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin, Färsaaret, Grönlannin ja Ahvenanmaan. Euro-15 tarkoittaa niitä 15 maata, joiden valuutta on euro (Saksa, Ranska, Italia, Espanja, Portugal, Kreikka, Alankomaat, Belgia, Luxemburg, Itävalta, Irlanti ja Suomi).

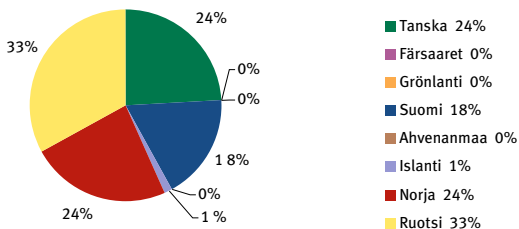
Pinta-ala (ei jään peitossa)

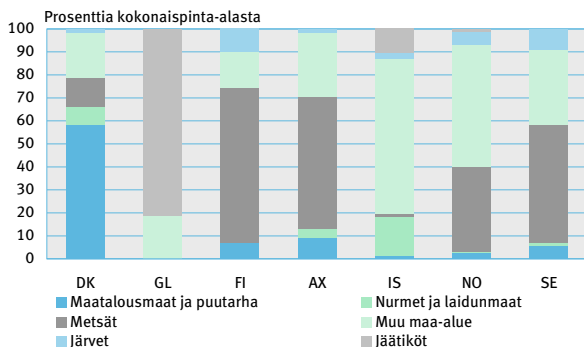
Väestö

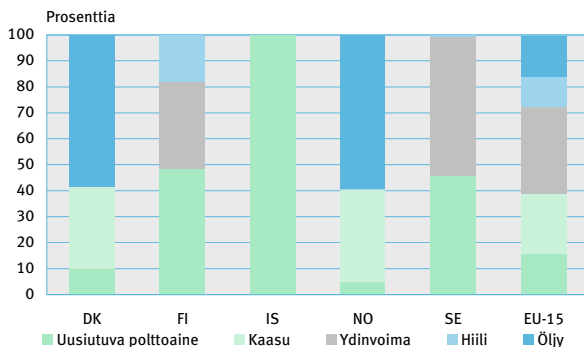
Bruttokansantulo

Maankäyttö. 2007

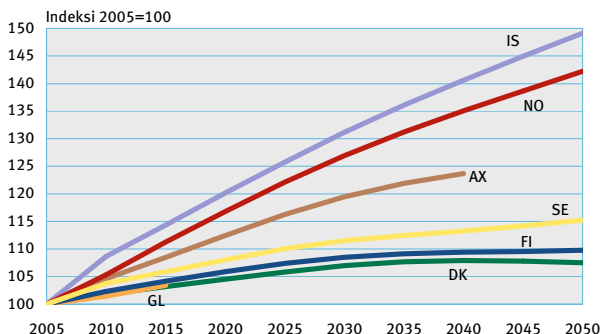
Energiantuotanto, miljoonaa tonnia öljykvivalenttia. 2006

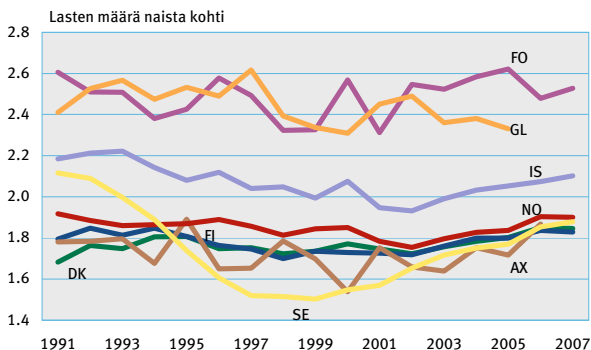
Pohjoismaiden väkiluku 1.1.2008

	Yhteensä	Miehet	Naiset
Pohjoismaat yht.	25 141 797	12 461 073	12 680 724
Tanska	5 475 791	2 712 666	2 763 125
Färsaaret	48 433	25 174	23 259
Grönlanti	56 462	29 885	26 577
Suomi	5 300 484	2 596 787	2 703 697
Ahvenanmaa	27 153	13 462	13 691
Islanti	313 376	159 488	153 888
Norja	4 737 171	2 359 690	2 377 481
Ruotsi	9 182 927	4 563 921	4 619 006

Suomen tiedot sisältävät Ahvenanmaan tiedot.

Arvioitu asukasluku

Yhteenlasketut hedelmällisyysluvut

Elinajanodote vuosina 0-vuotiaana

	DK	FO	GL	FI	AX	IS	NO	SE
<i>Miehet</i>								
1990	72,0	72,3	60,7	70,9	74,7	75,0	73,4	74,8
1995	72,6	73,5	62,3	72,8	75,1	76,5	74,8	76,2
2000	74,3	75,1	62,8	74,1	78,5	77,6	76,0	77,4
2005	75,6	76,9	65,5	75,5	77,6	79,2	77,7	78,4
2006	75,9	76,5	65,7	75,8	78,0	79,4	78,1	78,7
2007	76,0	76,5	..	75,8	..	79,4	78,2	78,9
<i>Naiset</i>								
1990	77,7	79,4	68,4	78,9	82,8	80,1	79,8	80,4
1995	77,8	80,5	68,3	80,2	81,1	80,6	80,8	81,5
2000	79,0	81,4	68,0	81,0	81,5	81,4	81,4	82,0
2005	80,2	81,4	70,9	82,3	83,6	83,1	82,5	82,8
2006	80,4	81,3	71,0	82,8	83,5	83,0	82,7	82,9
2007	80,5	82,0	..	82,9	..	82,9	82,7	83,0

Turvapaikanhakijat

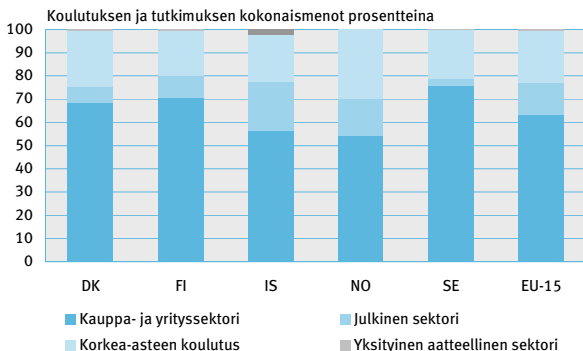
	DK	FI	IS	NO	SE	Pohjois- maat yht.
2000	10 347	3 170	25	10 843	16 303	40 688
2001	8 385	1 651	53	14 782	23 515	48 386
2002	6 660	3 443	117	17 480	33 016	60 716
2003	2 767	3 221	80	15 613	31 355	53 036
2004	1 633	3 861	76	7 950	23 161	36 681
2005	1 283	3 574	87	5 402	17 530	27 876
2006	922	2 324	39	5 320	24 322	32 927
2007	1 028	1 512	42	6 528	36 207	45 317

Turvapaikanhakijoiden hakijoiden kansallisuus v. 2007

	DK	FI	IS	NO	SE	Pohjois- maat yht.
Yhteensä	1 028	1 512	42	6 528	36 207	45 317
Eta	11	12	-	34	48	105
Bulgaria	4	13	-	4	35	56
Romania	3	9	1	4	56	73
Venäjä	52	176	5	863	788	1 884
Valko-Venäjä	-	48	3	16	365	432
Ukraina	2	5	1	6	68	82
Turkki	9	73	1	49	290	422
Muu						
Eurooppa	95	224	7	660	3 118	4 104
Koko						
Amerikka	2	10	1	17	849	879
Somalia	11	82	-	187	3 349	3 629
Muu Afrikka	60	224	4	1 633	2 664	4 585
Afganistan	68	96	1	234	609	1 008
Irak	474	327	1	1 227	18 559	20 588
Iran	55	79	1	222	485	842
Muu Aasia	158	120	16	857	3 304	4 455
Oseania	-	-	-	..	1	1
Ei kansalais.	24	14	-	515	1 619	2 172

Eta: Euroopan talousalue, johon kuuluu 27 nykyistä EU-jäsentä sekä Norja, Islanti ja Liechtenstein.

Tutkimus- ja koulutusmenot sektoria kohti v. 2007

Tietokoneen, Internetin ja laajakaistan käyttö kotitalouksissa

2007	DK	FI	IS	NO	SE
<i>Prosenttia</i>					
Tietokoneen käyttö ¹⁾	85	74	89	75	82
Internetin käyttö	78	69	84	78	79

¹⁾ Tiedot vuodelta 2006.

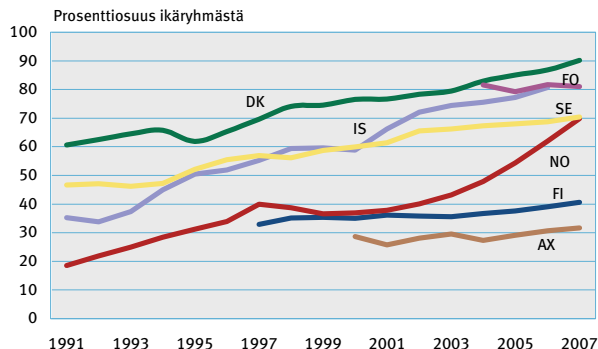
Lapset päiväkodissa v. 2007

	DK	FI	IS	NO	SE
<i>Lasten määrään ikäryhmässä</i>					
0 v.	64 408	58 852	4 455	58 678	107 018
1 v.	65 020	58 578	4 478	58 623	105 222
2 v.	65 113	58 102	4 289	58 317	103 444
3 v.	65 629	57 667	4 347	58 400	102 739
4 v.	64 244	56 681	4 115	57 777	100 522
5 v.	64 850	56 415	4 167	57 813	96 932

Prosenttiosuus ikäryhmästä

0 v.	16,6	1,3	7,4	4,4	0,0
1 v.	88,1	31,0	69,0	60,3	50,3
2 v.	92,4	50,4	92,2	79,3	91,0
3 v.	95,3	67,3	97,9	92,6	95,4
4 v.	98,2	73,3	95,0	96,5	98,9
5 v.	95,6	76,1	91,3	94,9	100,0

Mukaan on laskettu myös lapset, jotka ovat julkisesti rahoitetussa yksityisessä päivähoidossa.

1–2-vuotiaat lapset päivähoidossa

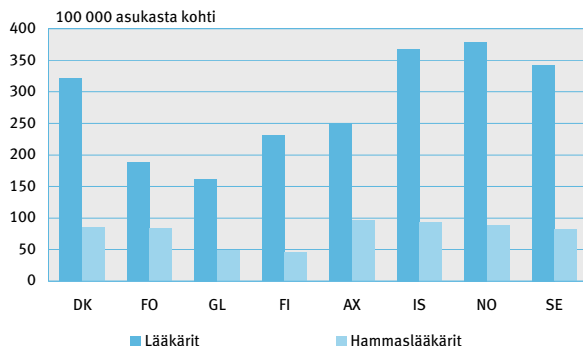
Mukaan on laskettu myös lapset, jotka ovat julkisesti rahoitetussa yksityisessä päivähoidossa.

Vanhempainraha raskauden, synnytyksen ja adoption yhteydessä

	DK	FI	IS	NO	SE
<i>Päivärahapäivät (tuhatta)</i>					
1990					
Päivät yhteensä	12 523	16 900	725	5 149	50 607
Päivärahan nostaneiden miesten osuus prosentteina	4,1	2,4	..	..	8,8
2007					
Päivät yhteensä	20 874	16 104	1 150	11 789	47 548
Päivärahan nostaneiden miesten osuus prosentteina	6,2	6,1	32,6	11,4	21,2

Islannin tiedot vuodelta 2006. Oikeus vanhempainrahaan päättyy, jos äidillä on oikeus täyteen korvaukseen työnantajaltaan.

Lääkärit ja hammaslääkärit 100 000 asukasta kohti v. 2006

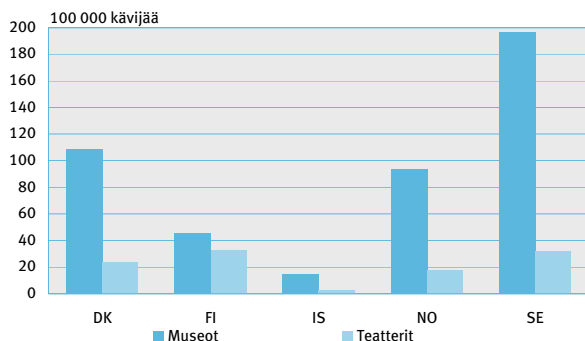
Tanskan tiedot vuodelta 2005. Färsaarten tiedot vuodelta 2003.

**Kuolemaan johtaneet syöpätapaukset ikäryhmittäin
100 000 asukasta kohti v. 2006**

	DK	FO	GL	FI	IS	NO	SE
<i>Miehet:</i>							
Yhteensä	300	209	185	223	176	224	256
0–14 v.	1	7	14	2	-	3	4
15–34 v.	8	..	12	5	13	5	5
35–44 v.	28	22	50	21	9	20	20
45–54 v.	129	93	267	81	120	94	77
55–64 v.	432	367	617	308	298	324	281
65–74 v.	1 092	866	1 715	774	895	861	811
75+ v.	2 483	1 894	3 313	1 914	1 573	2 239	1 973
<i>Naiset:</i>							
Yhteensä	276	201	188	187	148	213	227
0–14 v.	2	7	14	3	-	1	2
15–34 v.	7	11	14	5	9	4	5
35–44 v.	42	37	77	29	28	35	30
45–54 v.	137	75	177	90	126	120	105
55–64 v.	372	333	710	217	305	300	291
65–74 v.	809	762	1 695	460	534	569	586
75+ v.	1 530	1 167	2 863	995	937	1 214	1 112

Tanska: alustavat tiedot vuodelta 2005.

Museoiden ja teattereiden kävijämäärät v. 2007

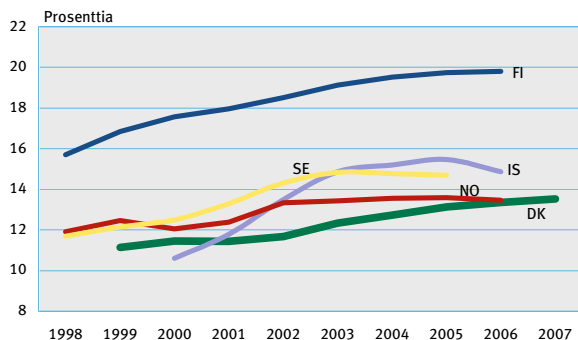

Suomen ja Islannin museoiden kävijämäärät vuodelta 2006.
Norjan ja Ruotsin tiedot vuodelta 2006.

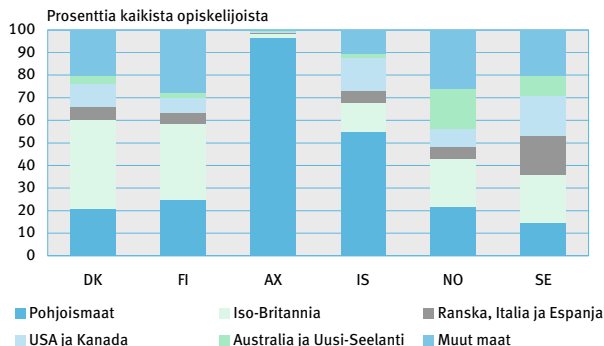
Elokvien ensi-illat v. 2007

	DK	FO	GL	FI	IS	NO	SE
Yhteensä	235	80	105	165	168	237	246
Kotimaisten elokuvien ensi-illat	38	..	..	14	4	22	29
Ulkomaisten elokuvien ensi-illat	197	80	..	151	164	215	217
<i>Prosenttia</i>							
Kotimainen osuus	16	..	..	8	2	9	12

20–39-vuotiaita opiskelijoita yliopistossa tai korkeakoulussa, prosentteina 20–39-vuotiaista

Pohjoismaisia opiskelijoita ulkomailla opiskelumaan mukaan v. 2006–07

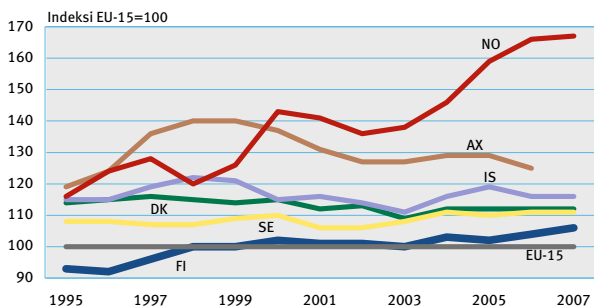
Talouden suuntaukset

Pohjoismaiden ja euroalueen talouden avainluvut v. 2007

	Tanska	Suomi	Islanti	Norja	Ruotsi	Euro-15
<i>Prosenttia BKT:sta</i>						
Vaihtotaseen ylijäämä	1,1	4,6	-15,6	15,4	8,5	0,3
Saatavat ulkomailta (netto) 31.12.2007	-4	-26	-124	59	-2	„
Valtiontalouden ylijäämä	4,8	5,3	5,2	19,3	3,5	-0,6
Valtionvelka, 31.12.2007	26,0	35,4	30,0	48,9	40,6	66,3
<i>Prosenttia</i>						
Työttömyys	3,8	6,9	2,3	2,6	6,2	7,0
Korko	4,3	4,3	9,8	4,8	4,2	4,3
<i>Prosentuaalinen muutos 2006–2007</i>						
Kuluttajahintojen nousu	1,7	1,6	3,6	0,7	1,7	2,1
Taloudellinen kasvu	1,8	4,4	3,8	3,7	2,7	2,6
Osakekurssi-indeksi	24,0	24,4	27,1	24,5	20,6	16,5
Nimellinen ja reaalin valuuttakurssi-indeksi	1,6	1,8	„	1,8	1,9	6,2 ¹⁾

Työttömyysluvut on yhdenmukaistettu.

¹⁾ *Euro-15 tarkoittaa niitä 15 maata, joiden valuutta on euro*

Bruttokansantuote henkeä kohti euroissa (PPP)**Myyntitase**

2007	DK	FI	IS	NO	SE	EU-15
------	----	----	----	----	----	-------

Euroissa

Bruttokansantuote, BKT	227,7	179,7	14,6	284,0	332,0	11 439,1
------------------------	-------	-------	------	-------	-------	----------

Procenttia

Varat yhteensä	151	141	146	130	145	138
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Bruttokansantuote, BKT	100	100	100	100	100	100
------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Hyödykkeiden ja palveluiden tuonti	51	41	46	30	45	38
------------------------------------	----	----	----	----	----	----

Käyttö yhteensä	151	140	146	130	145	138
------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kulutus:						
Yksityinen	50	50	59	44	47	58
Julkinen	26	21	25	20	26	21

Bruttoinvestointi	23	22	27	21	19	21
-------------------	----	----	----	----	----	----

Hyödykkeiden ja palveluiden vienti	52	46	35	46	52	39
------------------------------------	----	----	----	----	----	----

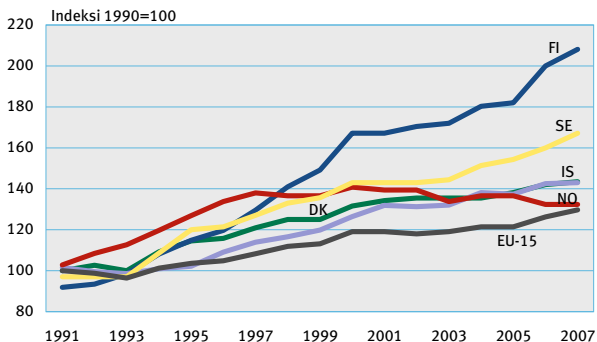
Ylijäämä:						
vienti-tuonti	1,1	5,1	-10,6	15,7	7,6	0,8

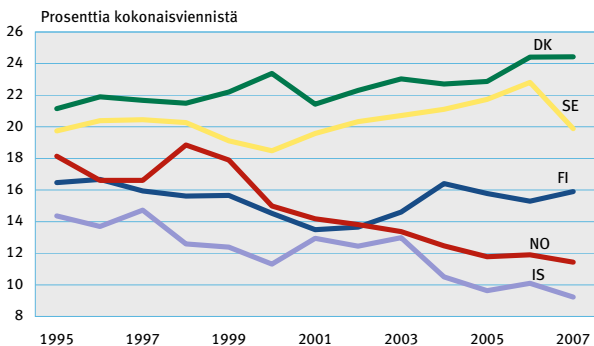
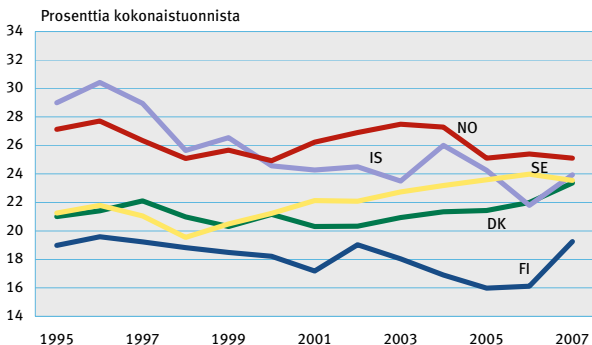
Talouden suuntaukset

Maksutase v. 2007

	DK	FO	FI	IS	NO	SE
<i>Milj. euroa</i>						
Maksutaseen						
ylijäämä (1+2+3)	2 520	19	8 222	- 2 281	43 742	28 315
(1) Hyödyke- ja palvelutase	4 589	-155	8 522	- 1 554	44 458	24 698
Hyödykkeet (fob)	-824	-80	8 662	- 1 004	39 907	13 297
Palvelut (fob)	5 413	-74	- 140	- 550	4 552	11 401
(2) Palkat ja pääomatuotto	1 594	60	1 084	- 683	1 147	7 238
(3) Juokseva tulonsiirto	- 3 663	114	- 1 385	- 44	- 1 863	- 3 621
Pääomansiirrot ja rahoitustalous-						
toimet	- 2 541	..	- 7 471	1 946	43 742	- 15 598
Valuuttavarannon muutos	- 20	..	- 227	- 76	1 061	240

Teollisuustuotannon indeksi

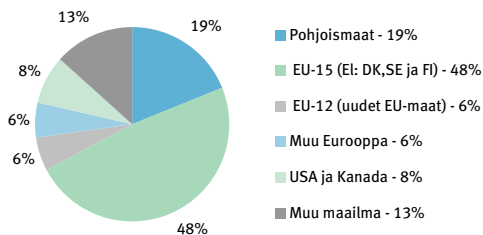
Pohjoismaiden sisäinen vienti**Pohjoismaiden sisäinen tuonti**

Vienti ja tuonti, miljoonaa euroa v. 2006

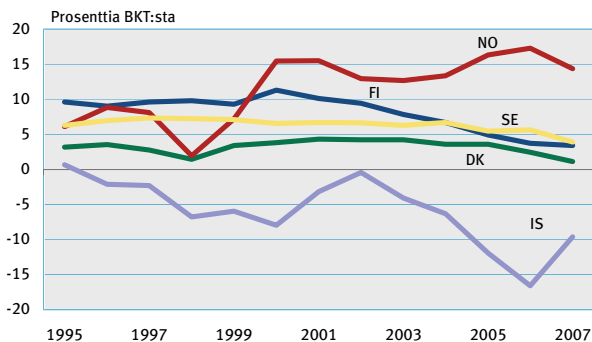
Prosenttia	DK	FI	IS	NO	SE
<i>Vienti:</i>					
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Pohjoismaat	24,4	15,9	9,2	11,4	23,7
EU-15 (ei: Tanska, Suomi ja Ruotsi)	46,8	35,8	68,4	67,2	40,8
12 uutta EU-maata	6,2	8,2	1,9	2,5	6,3
Venäjä	1,8	10,2	1,4	0,7	2,0
Muu Eurooppa	4,5	14,3	3,4	2,2	5,3
USA ja Kanada	7,0	7,2	5,7	9,1	8,5
Muu Amerikka	1,5	2,0	2,4	1,1	2,1
Japani	1,8	1,8	4,2	1,0	1,2
DAE-maat	2,4	2,7	0,7	2,3	2,3
Kiina	1,7	3,3	0,8	1,2	1,9
Intia	0,4	0,7	0,0	0,4	0,9
Muu maailma	3,9	9,0	3,3	1,8	7,6
<i>Tuonti:</i>					
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Pohjoismaat	23,1	19,2	23,8	24,9	23,4
EU-15 (ei: Tanska, Suomi, Ruotsi)	50,2	40,8	34,4	37,8	48,2
12 uutta EU-maata	6,1	5,8	6,6	6,0	7,1
Venäjä	1,2	13,9	1,2	2,4	3,1
Muu Eurooppa	3,1	1,7	3,2	2,7	2,5
USA ja Kanada	3,6	3,2	15,1	9,0	3,4
Muu Amerikka	1,5	2,2	1,3	2,5	1,4
Japani	0,7	1,6	4,7	2,2	2,0
DAE-maat	2,6	2,8	2,4	3,1	2,5
Kiina	5,3	5,5	5,0	6,0	4,2
Intia	0,6	0,2	0,4	0,4	0,4
Muu maailma	1,9	3,1	2,0	3,0	1,9

DAE-maat (= kehittyvät Aasian taloudet): Hongkong, Malesia, Singapore, Etelä-Korea, Taiwan ja Thaimaa.

Vienti Pohjoismaista prosentteina koko viennistä v. 2006

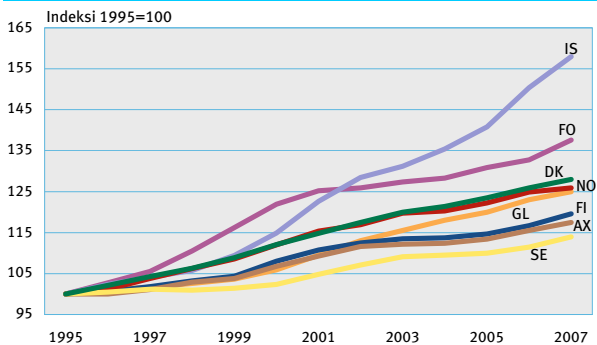

Hyödykkeiden kauppataase (vienti – tuonti)

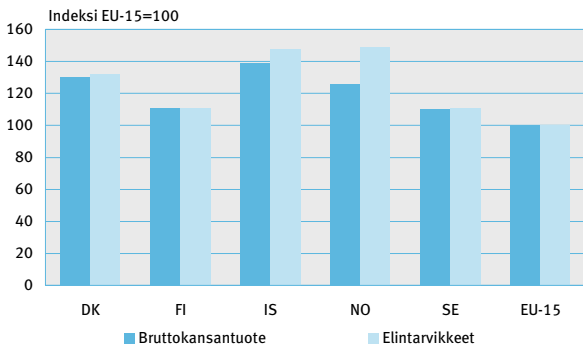

Julkinen talous ja hinnat

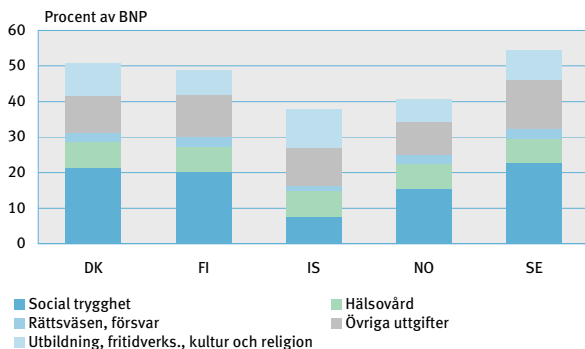
Kuluttajahintojen nousu

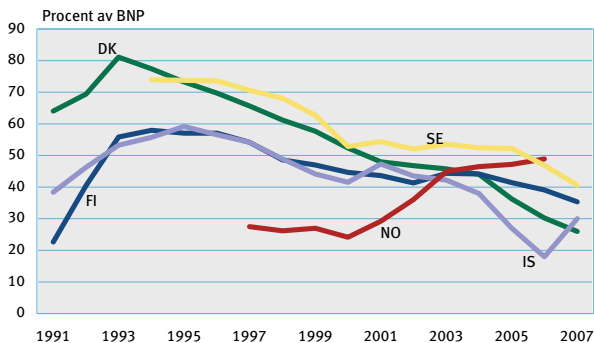
Hintaindeksi v. 2007

Offentliga utgifter efter ändamål. 2007

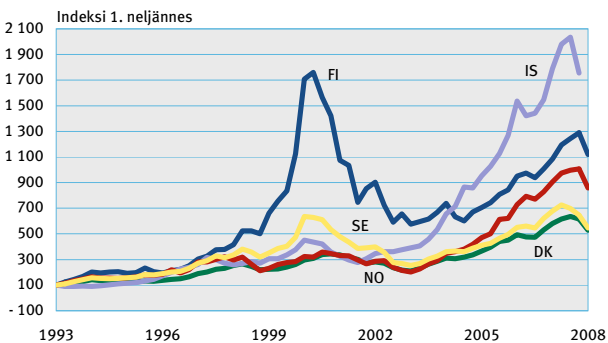

Offentliga sektorns bruttoskuld

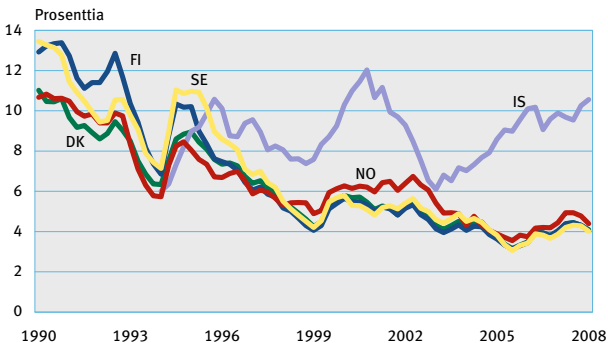

Julkinen talous ja hinnat

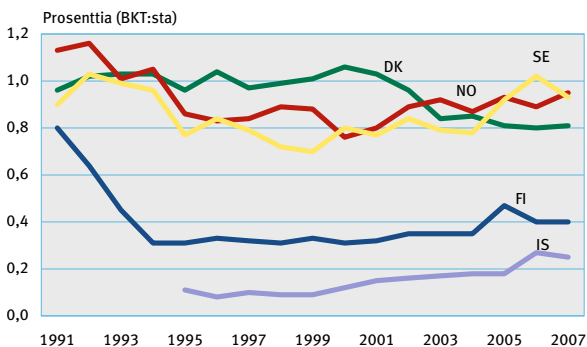
Osakekurssit

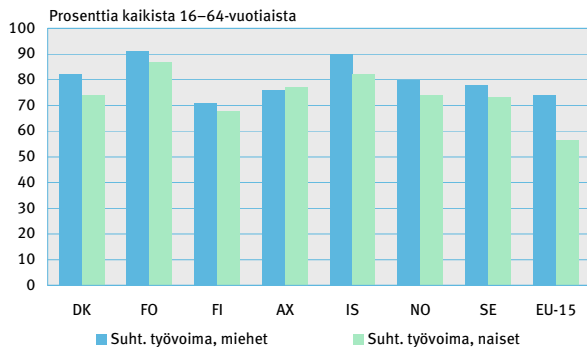
Pitkäaikainen korko

Julkisen sektorin bruttovelka

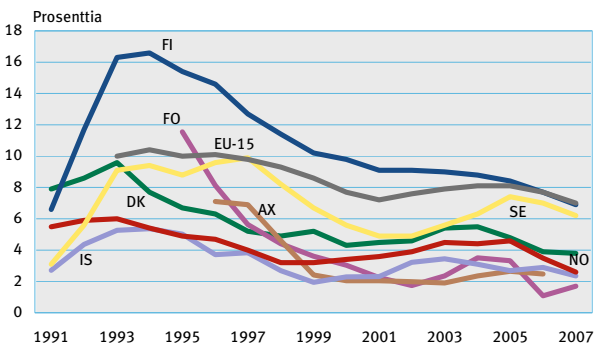

Suhteellinen työvoima v. 2007

Työmarkkinat

Työttömyysluvat

Yhdenmukaistetut työttömyysluvat Färsaaria ja Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Työttömyys ikäryhmän mukaan v. 2007

	DK	FO	GL	FI	AX	IS	NO	SE
<i>Tuhansina</i>								
Yhteensä	107,4	0,5	2,2	183,0	0,3	4,1	63,0	291,8
16–19 v.	14,5	0,0	0,2	28,0	0,0	1,5	15,0	58,6
20–24 v.	15,2	0,2	0,3	29,0	0,0	0,8	11,0	54,6
25–34 v.	25,7	0,0	0,4	34,0	0,1	0,6	14,0	59,4
35–44 v.	20,8	0,1	0,7	32,0	0,1	0,5	12,0	49,0
45–54 v.	15,9	0,1	0,5	34,0	0,1	0,5	7,0	34,9
55–64 v.	15,4	0,1	0,1	27,0	0,1	0,2	4,0	35,2